

Modeliranje ventilacionih sistema drumskih tunela
Modeling of the road tunnel ventilation systems

P.V. Vukoslavčević, M.B. Šekularac

UVOD

Modeliranje ventilacionih sistema saobraćajnih tunela se pokazalo kao najbolji pristup rješavanju problema ventilacije odnosno razvoju metodologija projektovanja ventilacionih sistema:

- **Ne postoje egzatna analitička rješenja strujnih polja u tunelima (strujanje je turbulentno, nestacionarno i neizotermno, naročito u uslovima požara).**
- **Pojava sve kompleksnijih tunela i ventilacionih sistema.**
- **Sve veći zahtjevi u pogledu dužine tunela i gustine saobraćaja.**
- **Nedostatak iskustvenih podataka za nove objekte – specifičnosti novih saobraćajnica.**
- **Porast ekoloških standarda.**
- **Incidenti u tunelima (požar)**

MODELIRANJE VENTILACIONI SISTEMA

EKSPERIMENTALNA ISTRAŽIVANJA

REALNI OBJEKTI

NAPUŠTENI OBJEKTI
OBJEKTI U IZGRAD.

LABOR.
MODELI

SLIČNOST: geometr.,
kinematska, dinamička

KARAKTERISTIČNI BR.

Fr, Re, Gr, Nu.....

KOEF. SLIČNOSTI:

K_L , K_V , K_F , K_P , K_T .....

NOVOIZGR. OBJ.

KONTRJNI TESTOVI

NUMERICKE SIMULACIJE

CFD METODE

Reynolds stress model,

k ϵ

k ω

ANSIS – FLUENT, CFX

3D CAD

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Ofenegg tunel (Švajcarska 1965): BxH=4.2x6 m (želj. tunel)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Benzinske kade; 6.6, 47.5 i 95 m², šir. 3.8 m i duž. 1.7, 12.5 i 25 m (14-33) MW

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Kapacitet podužne i polupoprečne ventilacije pri požarima različitog inteziteta (snage), uticaj požara na instalacije, mogućnost spasavanja putnika

MJERENJA:

Intezitet (snaga požara), brzina strujanja, temperatura

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

relativno uzak tunel, velike količine dima, brzina dimnih gasova do 11 m/s, visok uticaj brzine strujanja vazduha na intezitet požara

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

West Meon Test (Engleska 1970). BxH=8x6 m. (želj. tunel)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Putnički automobili

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Kontrola širenja (stratifikacija) dima pri podužnoj ventilaciji

MJERENJA:

Brzina strujanja, temperatura, sloj dima

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

**stratifikacija dimnih gasova, relativno širok postor oko izvora požara
bez prisustva dimnih gasova (CO??)**

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Zwenberg tunel (Austrija 1975). BxH=4.4x3.8 m (želj. tunel)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

20 benzinskih kade 1x1.7 m do 20 m²; (8-21)MW

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Uticaj podužne, polup. i poprečne ventilacije (optimalne količine i brzine strujanja svježeg vazduha) na distribuciju dima i toksičnih gasova, vidljivost, uticaj požara na instalacije, mogućnost evakuacije putnika

MJERENJA:

Mjereno je temperatursko, koncentraciono i brzinsko polje i vidljivost ; (CO, CO₂, NO_x, CH₄, O₂)

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Varirano mjesta dovoda svježeg vazduha, količina odvedenih dimnih gasova i dovedenog svježeg vazduha. Definisane vrste opasnog prostora.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Public Work Research Institute - PWRI (Japan 1980).

BxHxL=8.4x6.8x3277m (drumski tunel)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Benzinske kade od 4 i 6 m²; stvarna vozila; (-14.4, autob.-?)MW

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Evakuacija putnika u slučaju požara

MJERENJA:

Mjerenje je temperaturno, koncentraciono (CO) i brzinsko polje i vidljivost .

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Utvrđeno je da se uslovi za evakuaciju u slučaju požara na autobusu ili kadi od 4 m² mogu obezbijediti u trajanju od 10 min, na dužini do 300 do 400 m, samo ako je brzina strujanja vazduha manja od 2 m/s.

Određena kritična brzina (povratno srujanje) 2.5 m/s.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

TUB-VTT test (Finska 1986). BxHxL=5x6x140m (test tunel bez obloge, stijena)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

drvo, do 8MW

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Uticaj materijala zidova tunela na sigurnost putnika, uticaj količine kiseonika na razvoj požara.

MJERENJA:

Mjereno je temperatursko, koncentraciono (CO, CO₂, O₂) i brzinsko polje.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Obrušavanje zidova tunela. Nepouzdanost teorijskih proračuna razvoja požara.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Reppafjord tunel (Norveška, 1990-1992); EUREKA EU 499.

$B \times H = (5.3-7) \times (4.8-5.5) m$ (drumski tunel)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Benzinske kade i stvarna vozila; (6-120)MW

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Sagorijevanje različitih vrsta goriva, stvarnih vozila i raznih materijala (drvo, guma, plastika). Mogućnost napuštanja tunela, gašenja požara i nivo oštećenja instalacija.

Širenje dimnih gasova pri promenljivim brzinama vjetra na portalima za razne tipove ventilacije, temperatursko polje, intezitet požara itd

MJERENJA:

Mjereno je temperatursko, koncentraciono (CO) i brzinsko polje i vidljivost .

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Dobijeni jedinstveni podaci mjerenja snage požara na stvarnim vozilima.

Utvrđen značaj vrste materijala oplata vozila i kvaliteta prozora na razvoj požara. Precizno definisani izvori požara.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Memorial tunel (USA, 1993-1995).

BxHxL=8.3x6.4x853m (dvosmjerni drumski tunel)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Benzinske kade i stvarna vozila; (10-100)MW

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Ispitivanje poprečnih, polupoprečnih i podužnih ventilacionih sistema. Snimanje inteziteta propagacije požara.

MJERENJA:

Mjereno je temperatursko, koncentraciono (CO, CO₂, THC) i brzinsko polje i vidljivost; 98 testova, 1400 mjernih mjesta.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Dobijeni jedinstveni podaci mjerenja i formirana baza od 4×10^6 podataka od posebnog značaja za projektovanje svih vrsta ventilacionih sistema.

Utvrđena kritična brzina strujanja 3 m/s.

Podužni ventilacioni sistemi omogućuju kontrolu požara snage do 100MW.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Shimizu No. 3 (Japan, 2001)

$B \times H \times L = 16.5 \times 8.5 \times 1119m$ (drumski tunel sa tri saobraćajne trake)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Benzinske kade (1.4-9) m², putnički automobili i autobusi.

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Formiranje dima, interakcija dima i podužnog strujanja, uticaj inteziteta požara na ponašanje dimnog sloja, rizik širenja požara itd. u tunelima velike širine.

MJERENJA:

Temperatursko i brzinsko polje, stepen radijacije, gustina dima.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Jedinstvena mjerenja. Poređenje rezultata na tunelima sa dvije (PWRI) i tri saobraćajne trake

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Second Benelux test (Holandija 2002).

$B \times H \times L = 9.8 \times 5.1 \times 900m$ (drumski tunel prav. poprečnog presjeka)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Benzinske kade (1.4-9) m², putnički automobili i teretna vozila.

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Efikasnost ventilacionog i detekcionog sistema, dinamika požara i mogućnost bezbjednog napuštanja tunela, različiti materijali sagorijevanja

MJERENJA:

Temperatursko i brzinsko polje, stepen radijacije, brzina dimnih gasova, nivo vidljivosti.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Dobijeni su značajni rezultati koji se odnose na uticaj podužne ventilacije na razvoj i intezitet požara pri sagorijevanju različitih materijala.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

Runehamar (Norveška; 2003, 2013)

$B \times H \times L = 9 \times 6 \times 1600m$ (dvosmjerni asfaltirani drumski tunel)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Teretna vozila. (60-200) MW

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Požar sa različitim materijalima (drvo, plastika, namještaj, karton). Širenje i gašenje požara. Uticaj longitudinalne ventilacije.

MJERENJA:

Intezitet požara, temperatursko i brzinsko polje.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Požari velike snage. Pokazalo se da sagorijevanje ovakvih materijala može biti ekvivalentno požaru na tankerima i da vatrogasci mogu imati ozbiljne probleme i uz optimalnu upotrebu ventilacionog sistema.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

OBJEKAT:

A86 tunel (Francuska, 2003-2005)
(jednosmjerni drumski tunel na dva nivoa)

IZVOR I SNAGA POŽARA:

Benzinske kade, putnička vozila

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Različite incidentne situacije u tunelu sa putničkim vozilima u dvije i tri saobraćajne trake. Upravljanje dimnim gasovima, gašenje požara vodom.

Efikasnost podužne ventilacije

MJERENJA:

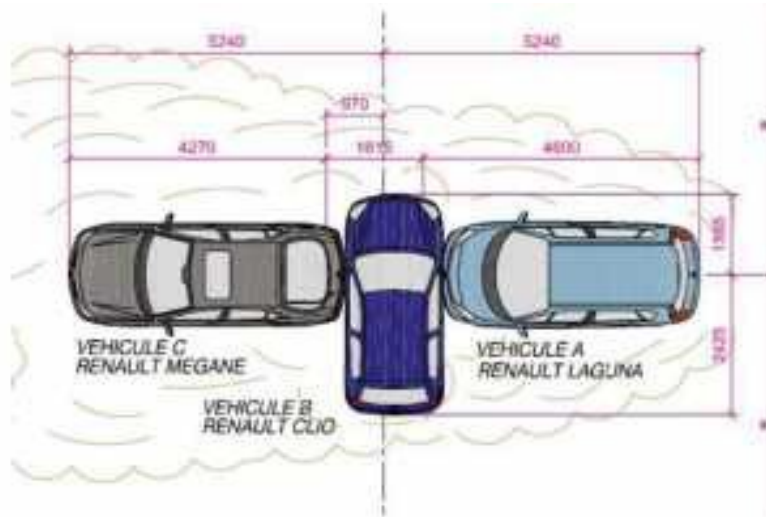
Intezitet požara, temperatursko i brzinsko polje, koncentracija polutanata, vidljivost. Snimanje požara.

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Pripreme za prvi eksperiment su trajale oko 9 mjeseci, testiranja oko 3 mjeseca a analiza podataka oko 4 mjeseca.

Eksperimentalna istraživanja na realnim objektima

Simulacija požara u A86 tunelu. (a) Šematski prikaz sudara tri vozila. (b) Snimak požara

Eksperimentalna istraživanja na labor. modelima

PREDNOSTI

- **Smanjeni troškovi istraživanja**
- **Geometrijska sličnost sa objektom**
- **Jednostavna provjera numeričkih simulacija**
- **Vizualizacija požara**
- **Kvalitativna analiza**
- **Okvirna kvantitativna analiza**

NEDOSTACI

- **Teško izvodljiva potpuna sličnost odnosno jednakost karakteristični h brojeva (Re, Fr, Gr, Nu itd) osim na modelima čije su dimenzije identične objektima.**

Eksperimentalna istraživanja na labor. modelima

MODEL:

Carleton University laboratory Train Test (Kanada, 2011)

$B \times H \times L = 10 \times 5.5 \times 38.5 m$

IZVOR I INTEZITET POŽARA

Šinska vozila. Do 52MW

KOEFICIJENT GEOMETRIJSKE SLIČNOSTI:

$K_L = 1$ za poprečni presjek; $K_L \gg 1$ za dužinu tunela

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Razvoj i intezitet požara.

MJERENJA:

**Temperatursko i brzinsko polje i koncentracija polutanata
(CO, CO₂, O₂, koncentracija dima)**

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Relativno mala dužina tunela koja može imati znatan uticaj na stvarne parametre.

Eksperimentalna istraživanja na labor. modelima

MODEL:

TNO test (Holandija, 1980)

$B \times H \times L = 2 \times 2 \times 8 \text{ m}$

IZVOR I INTEZITET POŽARA

KOEFICIJENT GEOMETRIJSKE SLIČNOSTI:

$K_L \sim 3$ za poprečni presjek; $K_L \gg 3$ za dužinu tunela

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Razvoj i intezitet požara.

MJERENJA:

Temperatursko i brzinsko polje i koncentracija polutanata
(CO, CO₂, O₂, koncentracija dima)

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Izmjerene su visoke temperature kao i zavisnost temperature od vremena, tzv. RWS kriva,

MODEL:

Automatic Water Spray System Tests (Švedska, 2013).

$B \times H \times L = 0.6 \times 0.4 \times 10 \text{ m}$

IZVOR I INTEZITET POŽARA

Drvo. Snaga ekvivalentnog požara 200MW

KOEFICIJENT GEOMETRIJSKE SLIČNOSTI:

$K_L \sim 15$ za poprečni presjek; $K_L > 15$ za dužinu tunela

$K_v = 3.84$ – jednakost Fr brojeva!

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Mogućnost upotrebe automatskih vodenih prskalica

MJERENJA:

**Temperatursko i brzinsko polje i koncentracija polutanata
(CO , CO_2 , O_2 , koncentracija dima)**

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Ispitivani su efekti brzine strujanja i protoka vode na intezitet požara, nivo radijacije, temperaturu dimnih gasova i širenje požara

Eksperimentalna istraživanja na labor. modelima

Test sekcija laboratorijskog moela za ispitivanje „water spray“ sistema

MODEL:

Longitudinal ventilation test (2010).

$B \times H \times L = 0.4 \times (0.3; 0.2) \times 15 \text{ m}$

IZVOR I INTEZITET POŽARA

Drvo.

KOEFICIJENT GEOMETRIJSKE SLIČNOSTI:

$K_L \sim 23$ za poprečni presjek; $K_V = 4.8$

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Uticaj brzine strujanja i visine tunela na razvoj požara, dužinu plamena, povratno strujanje i temperaturu dimnih gasova.

MJERENJA:

Temperatursko i brzinsko polje

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Uslovi sličnosti djelimično zadovoljeni. Jednakost Fr brojeva

Eksperimentalna istraživanja na labor. modelima

MODEL:

Tunnel cross-section test (2007)

$B \times H \times L = (0.3, 0.45 \text{ i } 0.6) \times (0.25-0.4) \times 10m$

Ofenegg tunel 4.2/3.8

Zwenberg tunel 4.4/1

IZVOR I INTEZITET POŽARA

Drvo. Kada sa heptanom.

KOEFICIJENT GEOMETRIJSKE SLIČNOSTI:

$K_L \sim 20$ za poprečni presjek; $K_v \sim 4.5$

CILJ ISTRAŽIVANJA:

Uticaj poprečnog presjeka tunela na intezitet požara i temperatursko polje pri podužnoj ventilaciji.

MJERENJA:

Temperatursko i brzinsko polje i koncentracija polutanata

OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Uslovi sličnosti djelimično zadovoljeni. Jednakost Fr brojeva.

Eksperimentalna istraživanja na labor. modelima

Testiranje uticaja poprečnog presjeka tunela

Eksperimentalna istraživanja na labor. modelima

MODEL:

Laboratorijska instalacija na Mašinskom fakultetu UCG.

$B \times H \times L = 0.47 \times 0.36 \times 20.55 \text{ m}$

IZVOR I INTEZITET POŽARA

TNG

KOEFICIJENT GEOMETRIJSKE SLIČNOSTI:

$K_L \sim 19$; K_v -promenljivo ($F_r \rightarrow K_v = 4.35$)

CILJ ISTRAŽIVANJA:

- Testiranje efikasnosti instalacije pri različitim gustinama saobraćaja
- Testiranje numeričkih simulacija.
- Analiza brzinskog, temperaturskog i koncentracionog polja.

• **MJERENJA:**

Temperatursko i brzinsko i koncentraciono polje, koeficijenti otpora, potisna sila ventilatora

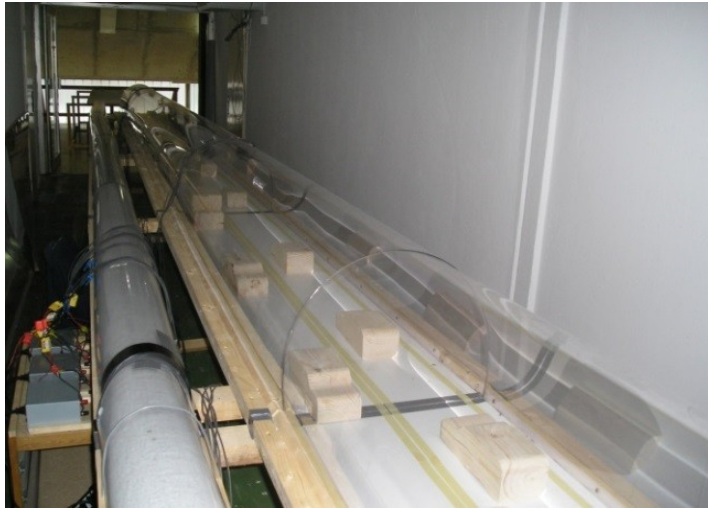
OSNOVNE KARAKTERISTIKE

Kombinacija saobraćajnog i evakuacionog tunela.

Labor. model na Mašinskom fakultetu UCG

Laboratorijski model tunela: (a) pogled na tunel; (b) unutrašnjost tunela

Tuneli su povezani providnim evakuacionim putevima u koje su montirane regulacione klapne, pomoću kojih se može zatvoriti ili otvoriti prolaz vazduha između tunela.

Duž tunela su raspoređena tri para ventilatora, dok se po jedan ventilator nalazi na oba kraja evakuacionog tunela u cilju obezbjeđenja natpritiska u slučaju požara.

Labor. model na Mašinskom fakultetu UCG

Sekcija za simuliranje požara u tunelu

Sekcija je opremljena sensorima za temperaturu, brzinu i koncentraciju CO₂. Požar se simulira pomoću TNG gasa i nafte. Intezitet požara odgovara intezitetu požara automobila u tunelu. Kroz poseban otvor omogućen je uvid u propagaciju požara u tunelu.

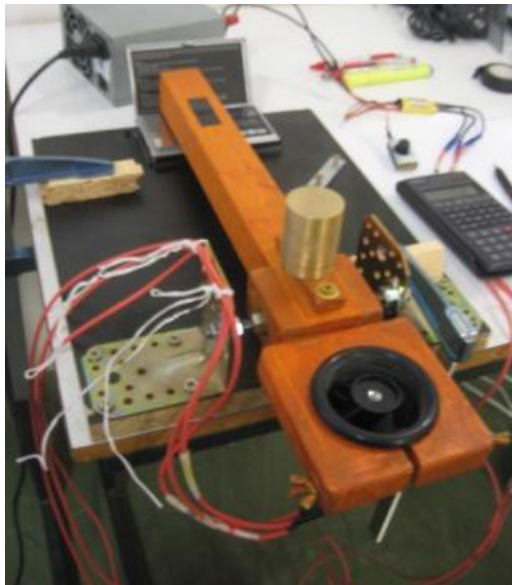

Laboratorijski model je omogućio sprovođenje sljedećih mjerenja:

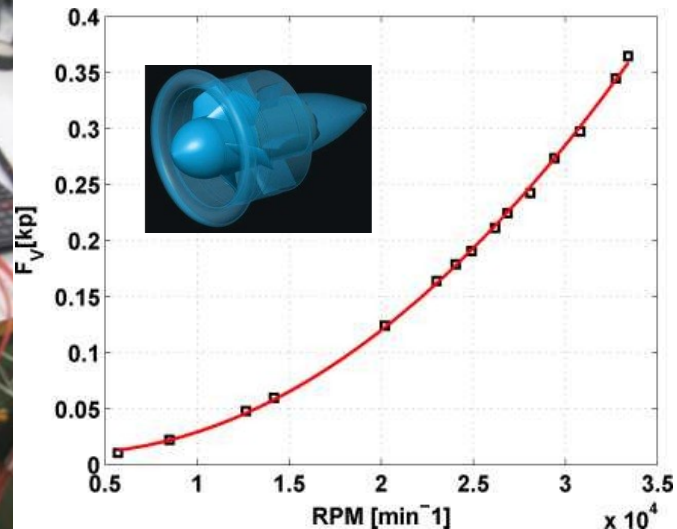
1. Provjera uobičajene metodologije projektovanja podužne ventilacije saobraćajnih tunela; sila potiska ventilacionog sistema, hidraulički otpori tunela i vozila, pad pritiska u tunelu, efikasnost podužne ventilacije, idr.
2. **Analiza prelaznih (neustaljenih) režima strujanja vazduha pri kojima se javljaju nagle promjene u intenzitetu i smjeru strujanja vazduha.**
3. **Analiza incidentnih režima strujanja vazduha u sistemu spojenih tunela, koji se sastoji iz glavnog saobraćajnog dvosmjernog tunela i pomoćnog evakuacionog tunela (situacije kada je jedan ili više evakuacionih puteva otvoren za prolaz vazduha).**
4. **Analiza propagacije temperaturskog polja i polutanata (CO₂) u slučaju požara.**
5. **Testiranje numeričkih simulacija.**

EFIKASNOST SISTEMA VENTILACIJE

(a)

(b)

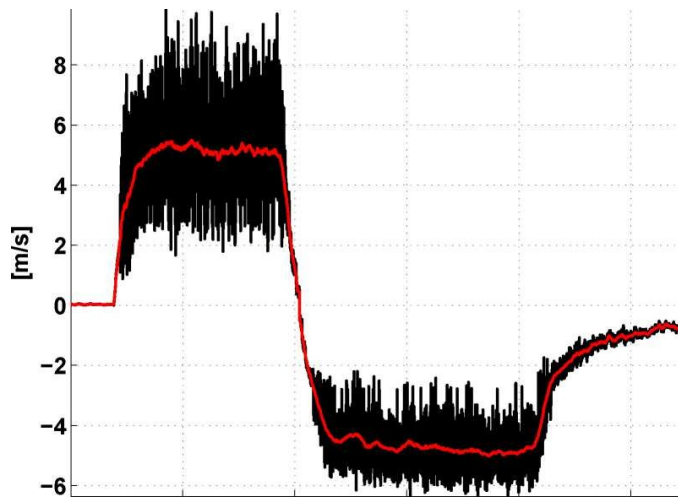
(c)

Laboratorijska instalacija za ispitivanje sile potiska ventilatora (a) i zavisnost sile potiska od broja obrtaja (b), mjerenje otpora (c)

Sila potiska F_P [N]	Napor ventilacionog sistema: Δp_V [Pa]	Izmjerena brzina vazduha v [m/s]	Pad pritiska Δp [Pa]	Efikasnost ventilacije η_V
7.17 [N]	49 [Pa]	2.89 [m/s]	25.60 [Pa]	0.5225
12.76 [N]	87.2 [Pa]	4.12 [m/s]	51.47 [Pa]	0.6060

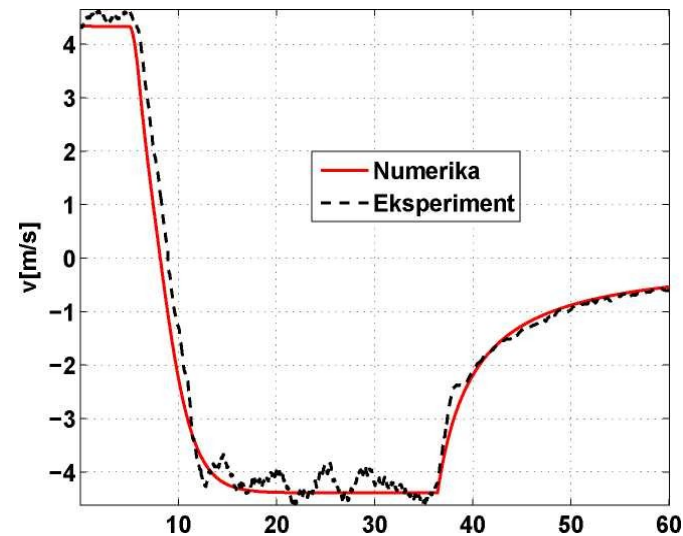

PROMJENA SMJERA STRUJANJA VAZDUHA

(a)

(b)

(c)

(a) Sonda za mjerenje nestacionarnog strujnog polja; (b) Trenutna i osrednjena brzina u centru tunela; (c) poređenje eksperimentalnih i numeričkih rezultata

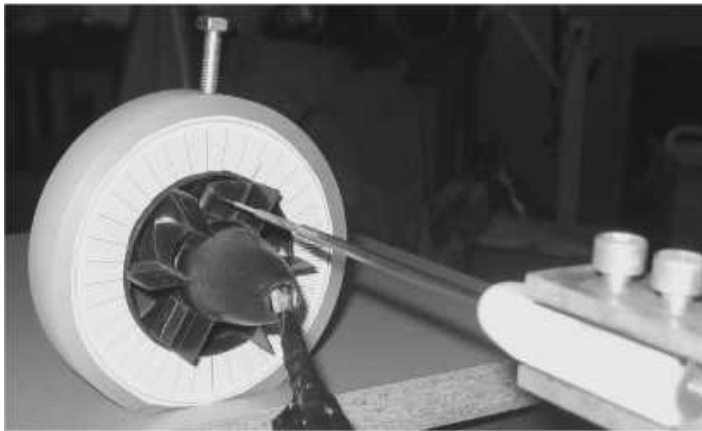

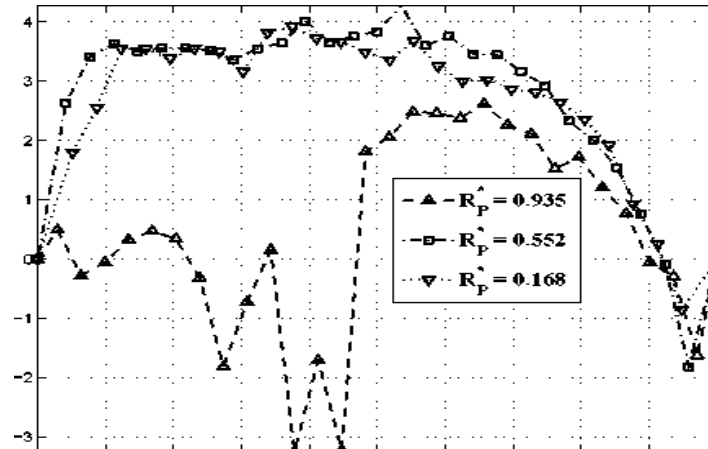
NUMERIČKE SIMULACIJE – CFD TEHNOLOGIJE

CFD (ANSYS - FLUENT, CFX), 3D CAD

Granični uslovi:

(a)

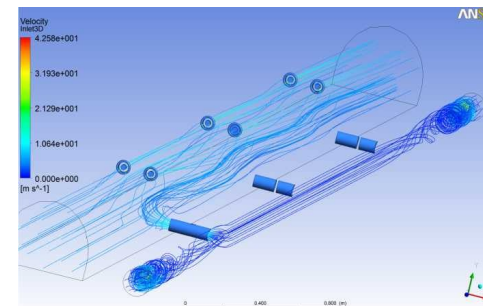
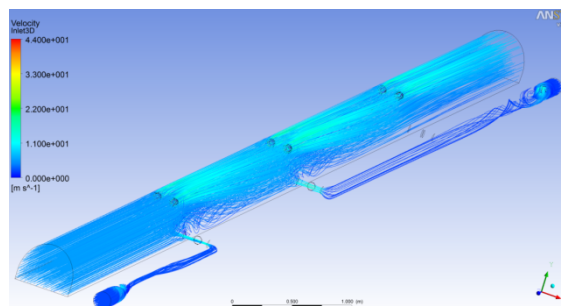
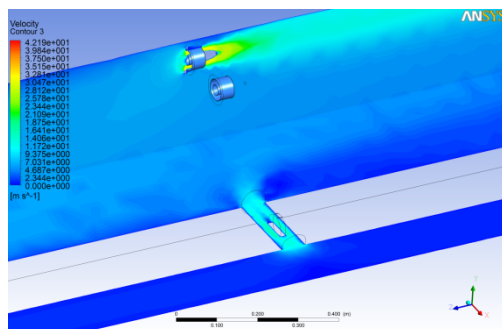
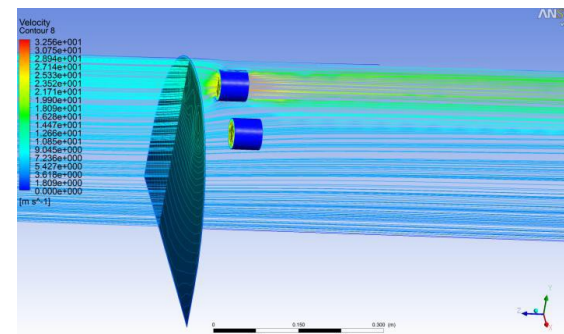
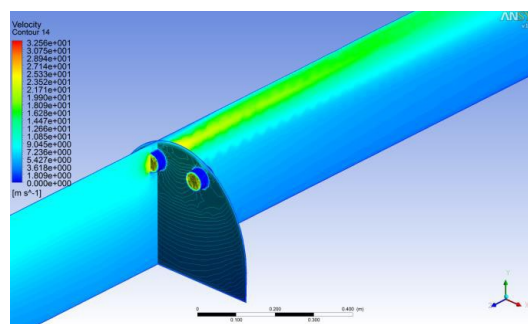
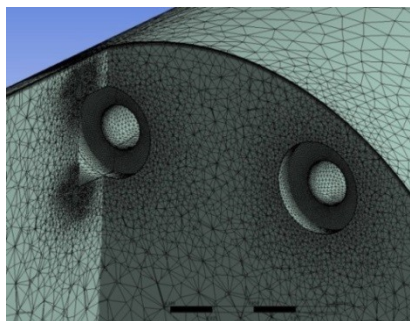

(b)

(a) Mjerenje turbulentnog strujnog polja na izlazu iz ventilatora, (b) Osrednjena tangenta komponenta brzine na različitim rastojanjima od ose ventilatora

NUMERIČKE SIMULACIJE – CFD TEHNOLOGIJE

CFD (ANSYS - FLUENT, CFX), 3D CAD

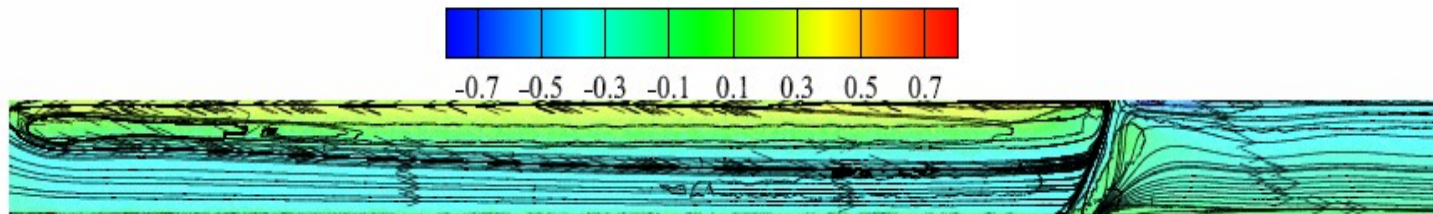

Strujno polje u glavnom i evakuacionm tunelu

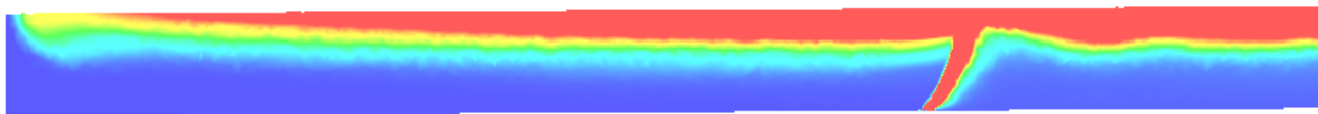

NUMERIČKE SIMULACIJE – CFD TEHNOLOGIJE- POŽAR

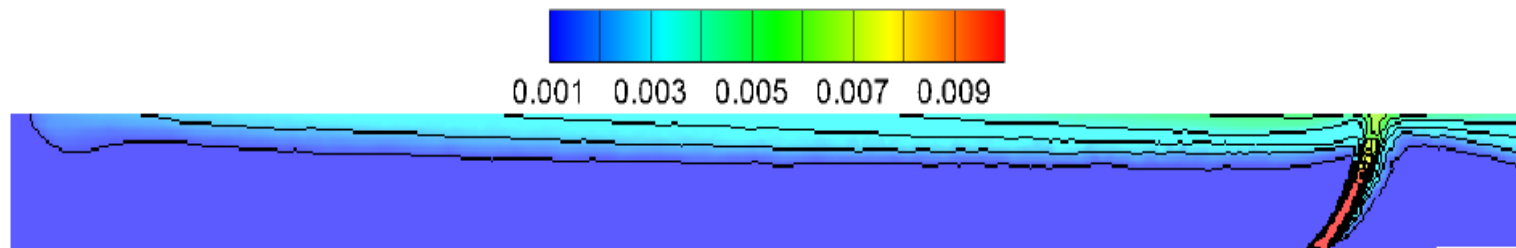
Snagu požara na modelu od 1.34 kW (2 MW na objektu)

Povratno strujno polje u ravni simetrije u slučaju požara pri brzini strujanja od 0.16 m/s

Temperaturska stratifikacija u ravni simetrije tunela 30 sec poslije izbijanja pžara.
 $T=280\text{-}333 \text{ }^\circ\text{K}$.

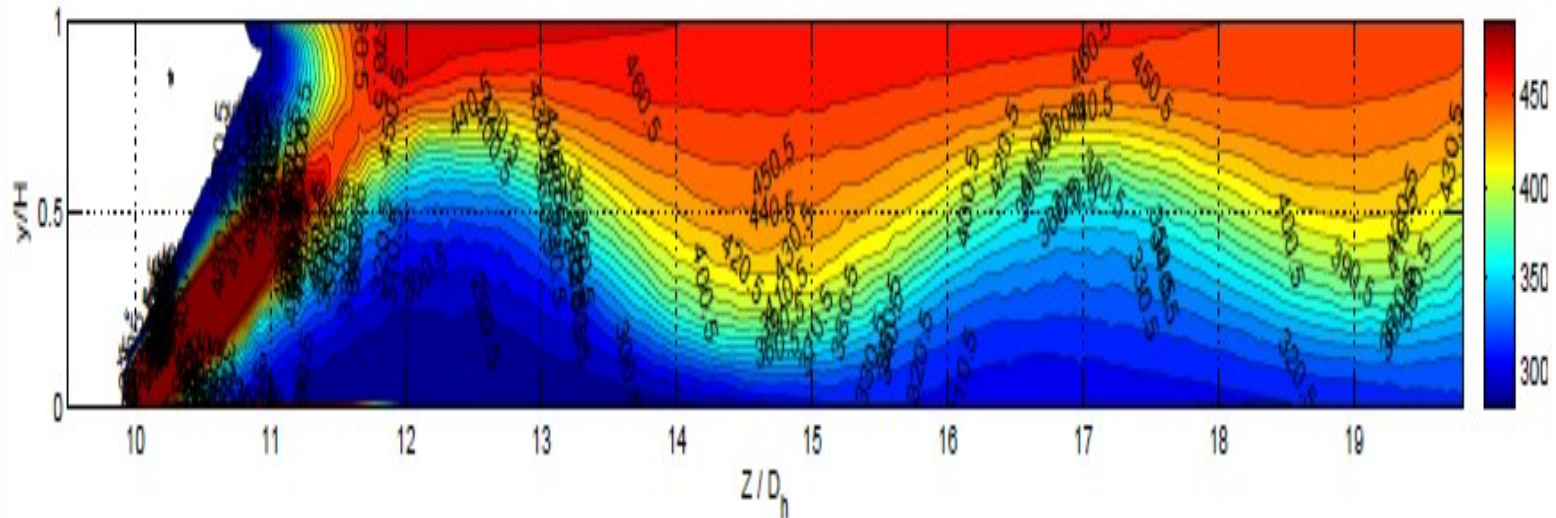
Konture koncentracije ugljendioksida u vertikalnoj ravni simetrije.

NUMERIČKE SIMULACIJE – CFD TEHNOLOGIJE - POŽAR

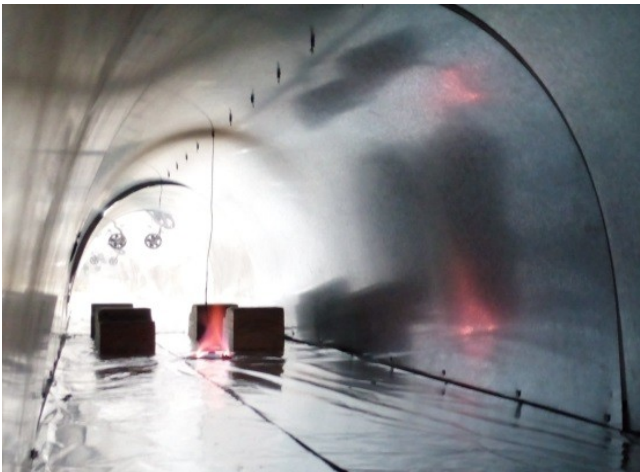
Snagu požara na modelu od 13.28 kW (20 MW na objektu)

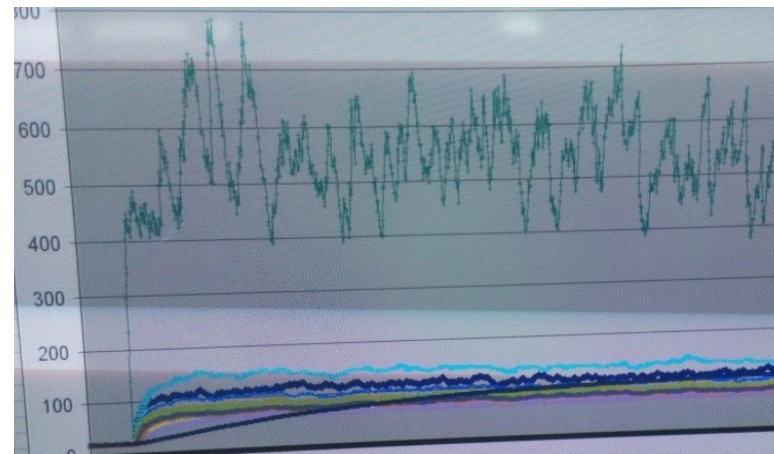
Temperaturno polje u vertikalnoj ravni pri brzini strujanja od 0.64 m/s ($v_{cr} = 0.31 \text{ m/s}$)

EKSPERIMENTALNA MJERENJA - POŽAR

(a)

(b)

(a) Simulacija požara, (b) Promjena temperature na različitim rastojanjima u funkciji vremena

OBRADA PODATAKA U TOKU!!!!

ZAKLJUČCI

Eksperimentalna mjerenja na stvarnim objektima i laboratorijskim modelima, kao i numeričke simulacije su od posebnog značaja kada je u pitanju izbor optimalnog rješenja:

- Ventilacioni sistemi su u investicionom, energetsom i sigurnosnom pogledu izuzetno zahtjevni. Obično su ovi uslovi suprostavljeni.
- Sa povećanjem nivoa sigurnosti i kvaliteta vazduha u tunelu rastu i investicioni troškovi. Potrošnja energije takođe zavisi od vrste ventilacionog sistema.
- Ne postoji rješenje koje se može smatrati apsolutno sigurnim u uslovima požara. Sa tačke gledišta sigurnosti, nivoa investicionih ulaganja i energetske efikasnosti uvijek postoji više mogućih varijanti.
- Na izbor ventilacionog sistema utiče niz faktora, od kojih su mnogi specifični za odgovarajući region odnosno državu.
- Iako su razvijeni različiti algoritmi, ne postoji jedinstvena metodologija optimalnog izbora.

HVALA NA PAŽNJI !!!